

Rasspecifik avelsstrategi (RAS) för bullterrier

Innehåll

Inledning.....	3
Generellt om rasen.....	3
Rasens historia, bakgrund och utveckling	3
Rasens population/avelsstruktur	5
Nulägesbeskrivning	5
Populationsstorlek, registreringssiffror	6
Mål	8
Kortsiktiga och långsiktiga mål	8
Hälsa	9
Nulägesbeskrivning	10
Mål	13
Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål	13
Strategier	13
Prioriteringar och strategier för att nå målen	13
Förekomst av reproduktionsproblem	14
Mentalitet och bruksegenskaper	14
Nulägesbeskrivning	14
Mål	15
Strategier	15
Exteriör	16
Nulägesbeskrivning	16
Mål	19
Strategier	19
Summering	19
Förankringsprocess.....	20
Källhänvisningar	20
Bilaga kommentar föregående revidering från SKK	21

Inledning

Syftet med RAS är att vägleda uppfödare och informera valpköpare mot gemensamma mål vad gäller hälsa, mentalitet och exteriör. Oavsett om man tillhör rasklubben eller inte bör RAS följas. Riktlinjerna i avelsstrategin är rekommendationer. Målen är mycket svåra att nå om inte alla uppfödare och hanhundsägare följer dessa rekommendationer, eftersom rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur.

Alla uppfödare har tillsammans med rasklubben ett stort ansvar för att rätt information om rasen sprids.

Generellt om rasen

Bullterriern är en härlig sällskapshund, stabil, godmodig, lekfull, otroligt kärleksfull och sann livsnjutare. De är modiga, mycket envisa och starka och har en spontan och framfusig karaktär som gör att de kan upplevas som svåruppföstrad men med rätt motivation kan man även få den till en härlig men egensinnig träningskompis.

Helhetsintrycket på svenska bullterrier är gott. Rasens exteriör anses vara sund och funktionell. De flesta hundarna får bedömningen "excellent" eller "very good" på utställning.

Rasens historia, bakgrund och utveckling

"Bull and terrier dog", som idag kallas Bullterrier, har sitt ursprung i att man korsade bulldog med olika terrier. Bulldogen hade använts i tjurhetsningar fram till dess sådana förbjöds.

I slutet av 1800-talet började en växande engelsk medelklass att efterfråga sällskaps- och utställningshundar. Hundar betraktades inte längre bara som brukshundar utan de mer välbeställda klasserna kunde nu tillåta sig att äga hund som statussymbol och hobby. Första gången Bullterriern presenterades var på en hundutställning i Birmingham i maj 1862. Den blev visad av James Hinks, som erkändes som "rasens skapare". James Hinks använde många raser för att nå sitt mål om att skapa en "gentleman's companion", men engelsk bulldogg, dalmatiner och den nu utdöda engelska vita terriern var huvudingredienserna. Exteriörmässigt hade den engelska vita terriern likheter med manchesterterriern. Målsättningen var att få fram en helvit hund som var stark, smidig och elegant.

Då James Hinks introducerade bullterrier 1862, hade kamp mellan hundar och andra djur varit förbjudet i 27 år (sedan 1835), varför det inte är troligt att bullterriern blev skapad för kamp med tjuvar, som ofta påstås. Utöver det prioriterade James Hinks den vita färgen över allt annat i sitt avelsarbete, vilket han inte hade gjort om han ville skapa en kamphund. Egenskaper som till exempel styrka, snabbhet och aggressivitet hade då haft större betydelse än pälsens färg.

Dessutom använde han dalmatiner för att skapa rasen. En ras som minskade bullterrierns kampegenskaper väsentligt.

Bullterrier i Sverige

Den vita bullterriern erkändes som ras av Engelska Kennelklubben 1887, den färgade först 1933. I Sverige visades den redan 1891 på SKK:s första utställning. Rasen har sedan sporadiskt dykt upp, ibland med decenniers mellanrum. På 1950-talet började sakta en seriös och varaktig uppfödning ta form, men det dröjde ända till 1960 innan rasen etablerades på allvar genom Kennel Panzarkrafts halvsekelånga hunduppfödning. På den tiden var rasen fortfarande

en omutlig vakthund, men den var främst en trogen familjemedlem. År 1976 bildades Svenska Bullterrierklubben.

Rasens utveckling har i betydande utsträckning påverkats av såväl uppfödare som framgångsrika avelsdjur. Den vita färgen förmodas tidigt ha styrt avelsurvalet. Det äggformade huvudet som är rasens viktigaste företräde har styrt och styr även idag urvalet av avelsdjur.

1937 etablerade Raymond Oppenheimer sin kennel i England och startade tillsammans med Eva Weatherhill (Kennel Souperlative) sin världsberömda uppfödning under kennelnamnet Ormandy. Mr Oppenheimer kom att styra bullterrieraveln och rasens utveckling över hela världen fram till sin död 1984. Så i såväl Sverige som resten av världen är det moderlandet England som fortfarande dominerar avelslinjerna.

På 1980-talet fanns i England en starkt inavlad linje inom bullterrier, som använts väldigt hårt globalt sett och dess inflytande är fortfarande betydande inom rasen. Linjeavel på dessa hundar är vanlig och förekomsten av linjerna i dagens stamtavlor är stor.

Övergripande avelsmål för rasen

Uppfödarnas mål är och har hela tiden varit att föda upp stabila, vänliga och orädda bullterrier som skall passa in i samhället. Kännetecknande är att den i allmänhet inte vaktar, att den är tålmodig, har mycket hög retningsrörelse och ett öppet sinnelag med lugnt och stabilt psyke.

Rasens population/avelsstruktur

De flesta uppfödare har, mellan 1970-1999, begränsat sitt hanhundsurval till ett fåtal hanhundar. Det är svårt att urskilja en "röd tråd" i form av linjer eller avelsdjur. Många importer har använts flitigt och användandet av hanar från nordiska och andra länder har varit stort. (Vissa av hanhundarna redovisas under två decennier eftersom de även används decenniet efter det de importerats.)

Importer

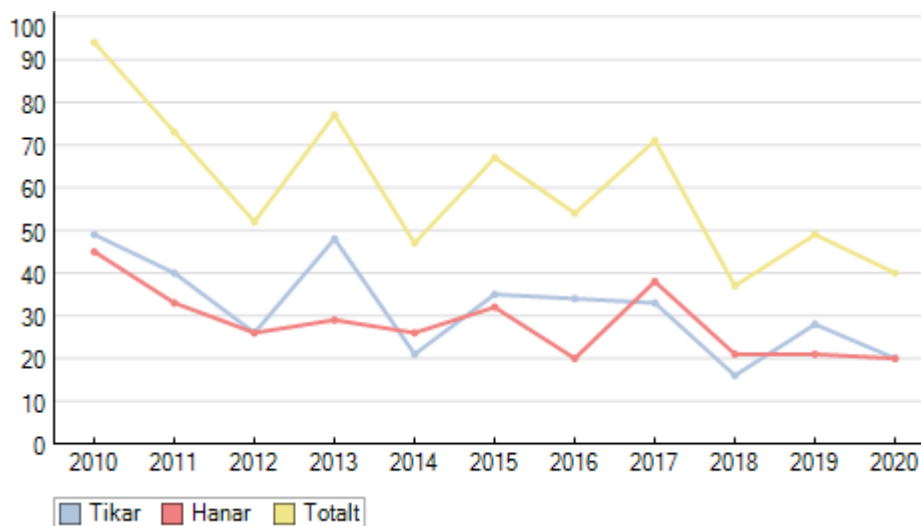
Under 1970-talet var bullterriern mycket ovanlig i Sverige och ett stort antal har importerats mellan år 1970 och 2000. Fram till 2000 importerades 63 hanar och 74 tikar till Sverige. Många av dessa har använts i avel.

Från år 2005 till 2019 importerade 136 individer, ca hälften av dessa har använts i avel.

Från och med 2010 har 22 tikar och 10 hanar importerats, varav 10 tikar använts i avel och 7 hanar. Totalt har 56 kullar fötts under dessa år.

Populationsstorlek och registreringssiffror

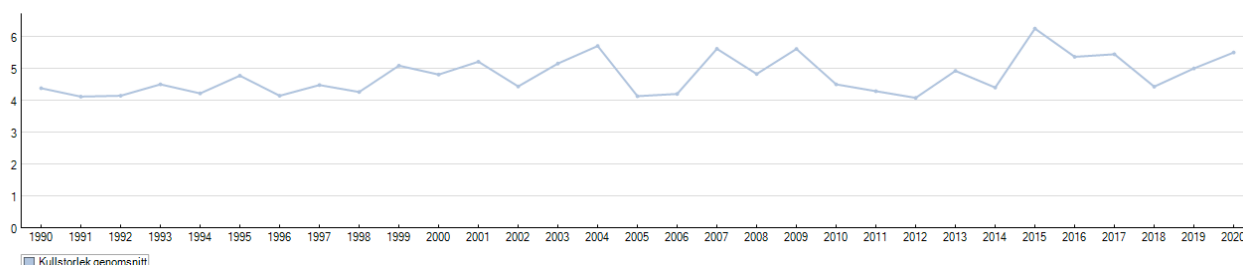
Från 2010 finns en tydlig nedåtgående trend vad gäller antalet bullterrierkullar över en tioårsperiod. Många uppfödare som hållit på med uppfödning länge har slutat. 2018 registrerades färre bullterrier än någonsin sedan SKK börjat föra statistik 1990. Endast 37 bullterrier registrerades, inklusive importer. I Sverige föddes 7 kullar och 6 olika hanar användes i avel. I rasens hemland registreras ca 1300 - 1500 bullterrier årligen.

Miniatyrbullterriern var under många år med i Terrierklubbens arbetsgrupp för numerärt små terrierraser. Här har det nu skett ett skifte där miniatyrbullterrier ökat kraftigt de senaste åren medan bullterriern har tagit vid som en numerärt liten ras men färre än 50 registrerade valpar per år. Vi ser en trend i samhället mot att mindre hundar blir mer populära och det kan vara en anledning till att bullterrier går ner i popularitet till förmån för miniatyrbullterriern.

Genomsnittlig kullstorlek

Den genomsnittliga kullstorleken har långsamt ökat från mätningens början på 4,26 till nuvarande medelvärde 5,3. En ökning med en valp på 30 år. Kanske har det att göra med skillnad i hundhållning och möjligheten till veterinärvård idag jämfört med tidigare.

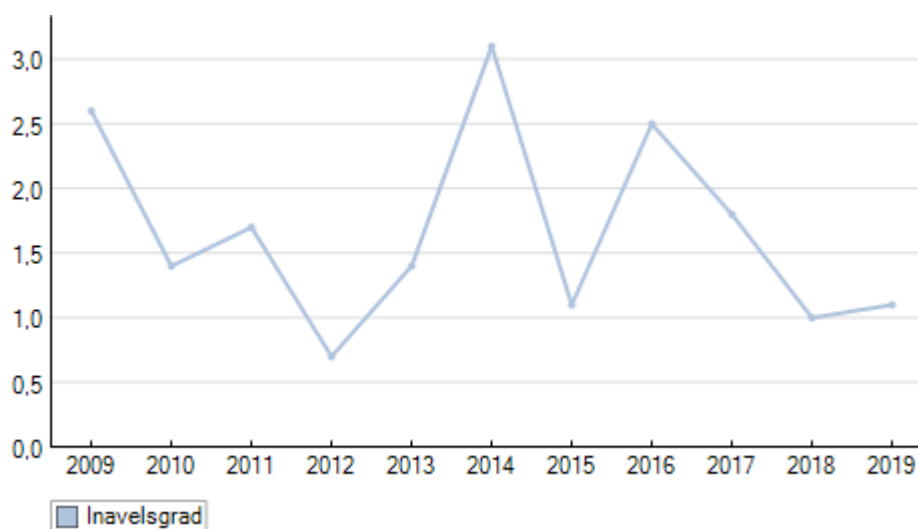
Inavelstrend (inavelsökning), fördelning parningar 2009 –2019

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Inavelsgrad	2,6 %	1,4 %	1,7 %	0,7 %	1,4 %	3,1 %	1,1 %	2,5 %	1,8 %	1 %	1,1 %

Rasens genomsnittliga inavelsgrad beräknad över 5 generationer 2009-2019

Genomsnittlig inavelsgrad

Mellan åren 2015 till 2019 har inavelsökningen varit på en låg nivå och hållit sig inom det uppsatta målet och ej överstigit 2,5 procent. Med undantag för 2014 ligger även den långsiktiga trenden för inavelsökningen under måltalet.

Användning av avelshannar, ålder första valpkull, avkommor per avelsdjur, barnbarn

Under 1990-talet sattes en stor del av grunden för den svenska bullterrierpopulationen vi har idag. Ett begränsat antal hanhundar användes i hög utsträckning. Quest Giancana hade 71 svenskfödda avkommor och 158 barnbarn, Turkshead Saracen of Kilacabar hade 28 svenskfödda avkommor och 149 barnbarn, Bodils Vilddjuret hade 44 svenskfödda avkommor och 112 barnbarn, Action Cool Cat hade 46 svenskfödda avkommor och 103 barnbarn, samt Aricon Sly Eyes med 21 svenskfödda avkommor och 92 barnbarn. Noteras bör att Aricon Sly Eyes var far till Quest Giancana och Turkshead Saracen of Kilacabar far till Bodils Vilddjuret. En tydlig positiv trend under 2000-talet är att uppfödarna väljer att använda olika hanar i avel och att förhållandet mellan antalet kullar och använda avelsdjur senaste åren varit tämligen lika. Till exempel 1991 föddes 26 kullar men endast 11 olika hanhundar användes. 2013 föddes 13 kullar och 12 hanhundar användes.

Trenden att använda flera olika hanar istället för att använda samma hane till flera kullar har fortsatt under åren 2015-2019. Exempelvis 2019 användes 7 hanar i avel på lika många kullar.

Statistiken över avelsdjurens ålder vid första kull uppvisar även en positiv trend under 2000-talet. Under 90-talet användes 9 hanhundar då de var mellan 7-12 månader, från och med år 2000 har endast tre hanhundar används vid så tidig ålder, ingen sedan 2007. Sunda siffror visar att avelsdjuren används övervägande mellan 2-6 års ålder, vilket ger uppfödarna tid att utvärdera hälsa och mentalitet.

Även denna trend att inte använda väldigt unga hanar i avel har fortsatt under åren 2015-2019. Totalt användes endast 4 hanar under 2 år under denna period. Antalet födda kullar är 42 under samma period. Under samma period användes endast 2 tikar under 2 års ålder.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

- Att bibehålla en stark kvalitativ och genetiskt hälsosam population.
- Den genomsnittliga inavelsökningen i populationen ska inte överstiga 2,5 % per år beräknat över fem generationer.
- Inavelsgraden i en enskild kombination bör ej överstiga 6,25%.
- Att begränsa användandet av enskilda individer i avel och stimulera till användandet av fler avelshanar genom att tillhandahålla information om tillgängliga och hälsotestade hanhundar.

Strategier

- Avelsdjur ska inte användas innan en ålder av 18 månader
- En enskild hanhund bör under sin livstid inte vara far till mer än 5 % av hundarna i sin generation (dvs ca 12 valpar) eller till mer än 25 % av de hundar som registreras per år.
- Inavelsökning ska ligga på högst 0,5 % per generation. För importerade djur registreras inte samma antal led i stamtavlan som för svenska hundar i Svenska Kennelklubbens Hunddata, varför inavelsnivån vanligtvis blir underskattad.
- Importera avelsdjur med låg grad av släktskap till befintliga avelsdjur.
- Att uppfödarna försöker närma sig, studera och tillgodogöra sig reglerna för *Avel i mycket små populationer*, Sundgren P-E samt *Avelsstrategi för små hundpopulationer*, SKK.
- Att uppfödarna arbetar för att dominansen av enskilda hanar i populationen minskar, genom ökad information om tillgängliga hanar i klubbtidningen och/eller på hemsidan.
- För att motverka ökning av populationens inavelsgrad bör användandet av hel- och halvsyskon till en i avel välanvänd hane begränsas.
- Informera och stödja uppfödare, i synnerhet nya uppfödare.
- Informera uppfödare och valpköpare om målen i klubbens egna kanaler.

Hälsa

Rasen har framför allt problem med immunologiska sjukdomar som, enligt vår uppfattning, finns i än större utsträckning globalt än i Sverige. Exempel på sådana sjukdomar är hudproblem i form av atopisk dermatit, furunkulos och demodikos. Andra sjukdomar som återkommer världen över, men som inte är vanliga i Sverige är till exempel dövhet, hjärt- och njurproblem.

Kort beskrivning av ovan nämnda sjukdomar:

Hudsjukdomar

Då hudproblem/sjukdomar är ett stort område tar RAS upp de allvarligaste eller mest förekommande, som är: *Demodikos*. Demodex är ett kvalster som lever i hårsäckarna, kvalstret finns normalt i huden hos de flesta friska hundar och överförs från tik till valp under de första levnadsdagarna. Demodikos kan förekomma i tre former: lokal-, generell- och tassdemodikos.

Atopi är en allergisk reaktion mot luftburna substanser, så kallade allergen. Sjukdomen har en ärftlig bakgrund, men det är ännu okänt exakt hur sjukdomen nedärvs. Atopi är den vanligaste formen av allergi hos hund. De vanligaste allergenen som orsakar atopi är husdamm och dammkvalster samt olika sorters pollen.

Furunkulos är en inflammation i hårsäckarna där det bildas små bölder. Dessa kan förekomma mellan tår och på tassar och på andra ställen av kroppen. Furunkulos kan bero på en lokal inflammation eller vara en följsjukdom till atopi och demodikos.

Hjärtsjukdomar

De hjärtsjukdomar som förekommer i en ökad frekvens hos bullterrierraserna jämfört med hundar i stort är två typer av medfödda hjärtfel: *mitralisdysplasi* och *aortastenosis*. *Mitralisdysplasi* återfinns i huvudsak hos hundar födda utomlands, men med ökad import finns risken att den uppkommer bland svenskfödda hundar. Oftast kan man upptäcka medfödda hjärtfel i samband med valpbesiktningen, men ett blåsljud vid valpbesiktningen behöver inte vara ett symptom på hjärtfel utan kan även vara ett helt normalt fysiologiskt blåsljud. Har valpen ett fysiologiskt blåsljud bör man undersöka valpen igen efter några månader, är blåsljudet kvar bör man uppsöka en hjärtspecialist för att undersöka om blåsljudet är fysiologiskt eller ett hjärtfel.

Hjärtfel graderas på en skala från ett till sex och där en mild grad vanligtvis inte

påverkar hundens livskvalitet. Symptom som ofta förekommer andnöd och svimningar, ofta i samband med ansträngning.

Njursjukdomar

Det finns två olika ärftliga njursjukdomar beskrivna hos raserna: *hereditär* (ärftlig) *nefrit*, och *polycystisk njursjukdom (PKD)*. *Hereditär nefrit*: sjukdomen leder till nedsatt njurfunktion och ofta till kronisk njursvikt, vanligen mellan ett och åtta års ålder. Symtomen utvecklas successivt och ses ibland från några månaders ålder, men oftare först hos äldre hundar. Tidiga tecken på kronisk njursvikt är ökad törst och ökad urinering. Längre fram ses trötthet, nedsatt aptit, avmagring, blodbrist och kräkningar. Man kan upptäcka sjukdomen genom att mäta urinprotein/kreatininkvoten.

Polycystisk njursjukdom (PKD) Njurarna blir successivt alltmer genomsatta av cystor (vätskefyllda blåsor) av varierande storlek och kan med tiden leda till njursvikt. Diagnosen ställs med hjälp av ultraljudsundersökning av njurarna.

Nulägesbeskrivning

Från och med 2011 har vi Agriastatistik för bullterrier och miniatyrbullterrier separerat vilket ger en mycket högre reliabilitet och validitet av resultatet än tidigare.

Vi kan se att bullterriern i median har sin första veterinärvårdshändelse vid 3,7 års ålder och hos hundar försäkrade i stort hos Agria är siffran 5,2 år.

Den nya statistiken visar att främsta orsaken till att en bullterrier besöker veterinären är en skada/olycka följt av mage/tarm problem (vilket oftast beror på att hunden ätit något olämpligt) och därefter hudproblem. Bullterriern har dubbelt så stor risk som hundar i stort att drabbas av någon av dessa tre åkommor.

Klobrott är precis som vid tidigare statistik det som sticker ut som det som drabbar bullterrier allra mest, det är nästan åtta gånger så hög risk för en bullterrier att drabbas av klobrott som alla raser i stort. På plats två hamnar övre urinvägar och därefter immunologiska sjukdomar. Det är ändå fint att se att hudproblem gått från nr 1 till nr 3 på listan på 15 år.

Två av tre är inte några egentliga sjukdomar utan beror främst på att bullterriern är till naturen oförsiktiga och som helhet tämligen orädda vilket medför att de i ett klassisk bullefnatt till exempel kan krocka med en sten och/eller ramla ner för ett stup.

Nummer fyra på listan är även det relativt starkt kopplat till oförsiktighet med problem med rörelseapparaten, oftast hältor av olika slag. Bullterriern har en tendens att sträcka sig ofta, pga sina korta starka muskler, likt en bodybuilder, har de lätt för att sträcka sig.

När man tittar lite djupare på problemen med rörelseapparaten så är det inte patella som många tidigare trott varit problemet utan hasen (ca sju gånger så hög risk som hundar i stort och brutna tåben (drygt tre gånger så hög risk).

Bullterrier ligger i högsta försäkringsklassen hos Agria, Sveland och Folksam. If har ingen tillgänglig redovisning.

AK genomförde en hälsoenkät 2014 för att utröna hälsostatusen på bullterrier och miniatyrbullterrier. Resultatet visar att:

Hjärta: 92 % har inte haft hjärtfel, 8 % anges ha någon form av anmärkning på hjärtat.

Njurar: 98 % hade inte njurfel, 2 % hade diagnosen njurfel

Hud: 77 % har inte haft upprepade eller allvarliga hudproblem, 23 har haft det. Dock är siffrorna godtyckliga då det är upp till respondenten att avgöra vad som är allvarligt eller ej.

Demodex: aldrig 94 %, alltid: 2 %, ofta 2 %, sällan 2 %.

Inofficiellt hälsoprogram

Med anledning av de sjukdomar som är mest frekventa i rasen i jämförelse med andra raser har SvBtk ett inofficiellt hälsoprogram i form av tester på framför allt avelsdjur, men det finns också önskemål om att så många privatägda hundar som möjligt ska testas. SvBtk har valt att fokusera på de som är allra viktigast; hud, hjärta och njurar.

Det inofficiella hälsoprogrammet består av två tester samt en uppfödarförsäkran som ska göras inför avel och tidigast vid ett års ålder (ultraljud på hjärtat kan tidigast göras från 18 månaders ålder). De två intygen för hjärta och njurar (ej uppfödarförsäkran) ska utfärdas av veterinär och för att få valphänvisning på klubbens hemsida ska samtliga tester och uppfödarförsäkran vara korrekt utfärdade.

- Test för att utesluta hjärtfel – Man kan antingen undersöka hunden genom auskultation (lyssna med stetoskop) hos veterinären från 12 månaders ålder. Detta ska göras varje år inför att hunden ska användas i avel. Alternativt besöker man en hjärtspecialist för ultraljudsundersökning (tidigast från 18 mån.) denna undersökning behöver man bara göra en gång under hundens liv. En hund med flödesljud måste undersökas igen. Kvarstår flödesljudet ska man utföra en ultraljudsundersökning av hjärtspecialist med resultat fri från hjärtfel innan avel.
- Urinprotein/kreatininkvot (urinprov) undersöks varje år inför att hunden ska paras, tidigast från 1 års ålder. Tikar ska helst inte provtas under löp då resultatet kan påverkas av blodet. Om man ska provta under löp bör man vara försiktig så att blod inte kommer med i urinprovet.

- Uppfödarförsäkrans hud – Uppfödaren ska inför avel fylla i klubbens nya uppfödarförsäkrans där man intygar att hunden inte har någon allvarlig hudsjukdom eller tidigare har behandlats för en allvarlig hudsjukdom. Till allvarlig hudsjukdom räknas demodex av alla slag som har behandlats, dock inte juvenil demodex som uppkommer innan ett års ålder och inte behandlats. Veterinär undersöker huden och om hunden har någon allvarlig hudsjukdom.

Utöver klubbens inofficiella hälsoprogram finns det några andra tester som inte ingår i det inofficiella hälsoprogrammet men som ändå kan vara lämpligt att göra beroende på problematik i linjerna och uppfödarnas egna önskemål, dessa är: patella, ögonlysning och BAER-test (hörseltest). Vi vill även poängtera att det kan finnas andra tester som är relevanta att testa. Två nya DNA-test, för LAD (Lethal Acrodermatitis) och LP (Laryngal Paralysis), två sjukdomar som är mycket ovanliga i Sverige finns nu att tillgå men är inte validerade av SKK. Använder man utländska hundar i avel är det viktigt att ta reda på hälsostatus i de linjerna och hälsotesta därefter. För att ha genomgått SvBtk's inofficiella hälsoprogram ska utländska hundar minst ha genomgått hjärt- och njurtestet.

Ärftlig dövhet orsakas av en defekt hos pigmentceller i innerörat och det är främst helvita hundar eller medstort inslag av vitt som drabbas. Det är ovanligt hos bullterrier i Sverige och från resultaten av vår hälsoenkät var ingen heldöv och endast 2 av 72 testade bullterrier var halvdöva. Det är ändå viktigt att informera, inte minst, nya uppfödare om att dövhet förekommer på rasen. Vill man så kan man genomföra ett BAER-test för att kliniskt undersöka om valpar/vuxna hundar är hörande eller inte. Det finns också enkla test som man kan genomföra hemma, dessa är dock inte lika tillförlitliga och kan endast avgöra om en hund är döv och inte om den är unilateralt hörande. En unilateralt hörande hund är att betraktas som hörande.

Förekomst av reproduktionsproblem

SvBtk anser inte att rasen har några uttalade och klarlagda fertilitetsproblem. Det finns dock en avvikelse från det normala, tiken kan få en rassetypisk eklampsi i samband med valpning och de första dagarna efter valpning. Tiken uppvisar då ett hässjande och oroligt beteende.

Mål

Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål

- Att bibehålla dagens goda hälsostatus hos rasen i Sverige

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

- Att kontinuerligt inventera, kartlägga och utvärdera hälsotillståndet i Sverige.
- Att medverka till att utöka kunskapen inom hälsoområdet i Sverige och internationellt. Arbetet med att motverka sjukdomar som inverkar på hundens livskvalité bör prioriteras.
- Förenkla informationen om rasspecifik eklampsi till hemsidan och klubbtidningen.
 - Att till avel endast använda hundar som inte bedöms ha nedsatt könsdrift eller oförmåga till normal parning.

SvBtk förordar att uppfödarna i första hand fokuserar på sjukdomar som har inverkan på hundarnas livskvalitet och överlevnad, såsom hjärt-, njur- och immunproblem. Immunproblem innefattar sjukdomar som är svåra att fastställa, och som testform kan i dag endast kliniska test göras i form av hudundersökningar. SvBtk anser att djur som har något av ovanstående problem inte ska användas i avel.

SvBtk ser det som en strategi att uppmuntra allt deltagande i de svenska forskningsprojekt där raserna ingår så att forskningsresultat tillgodogörs raserna.

SvBtk uppmuntrar uppfödare och intresserade medlemmar att delta i seminarier inom och utom Sverige och dela med sig av kunskap i klubbtidning och/eller på hemsidan.

SvBtk prioriterar klubbens hälsotester. Strategin med SvBtk:s inofficiella tester är att sortera bort sjuka djur ur avel, öka kunskapen om samt fortsätta inventeringen av hälsoläget i Sverige. SvBtk önskar att så många djur som möjligt hälsotestas.. Testerna är officiella och redovisas i klubbtidningen

En utökad och effektivt utnyttjad avelsbas är en strategi för att minska sjukdomsstatistiken.

För sjukdomar/problem med okänd arvsgång hänvisar vi till SKKs allmänna rekommendationer vid okänd arvsgång:

- Uteslut sjuka individer från avel.
- Om ingen säker grund finns för att föräldradjuren är anlagsbärare, och därmed ska tas ur avel, bör kombinationen inte göras om som gav sjuk avkomma.
- Iaktta försiktighet med avel på syskon till sjuk individ.

Mentalitet och bruksegenskaper

FUNKTION/MENTALITET

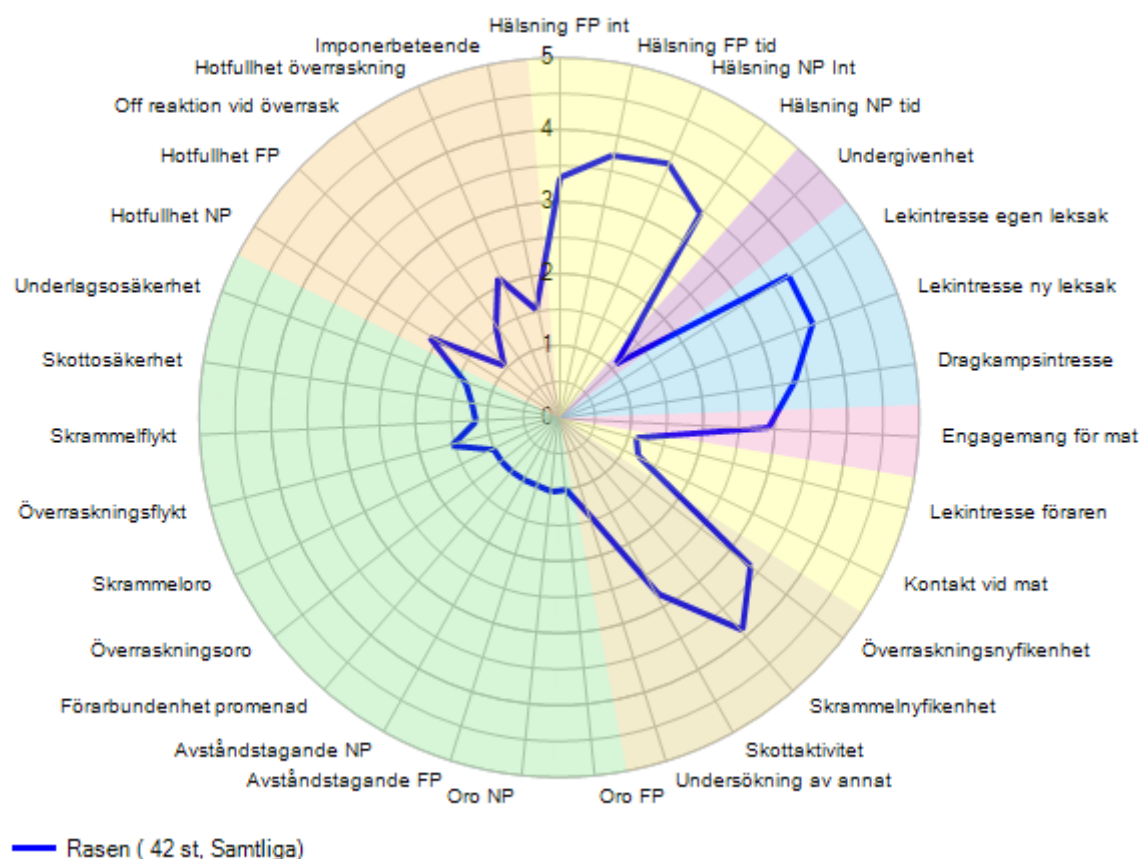
Rasernas karaktär gör dem till fantastiska sällskapshundar. Dock inte för alla då deras envishet, styrka och självtillräcklighet gör dem svåruppfostrade. Retningströskeln är hög vilket gör dem till stabila, godmodiga och kärleksfulla individer. Bullterriern är utpräglade sällskapshundar vars viktigaste uppgift är att älska och bli älskade.

Rasens ursprung är en blandning mellan dogg och terrier, något som avspeglar sig i deras humör vilket är en charmfull blandning av envishet, sävlighet, hetsighet och nyfikenhet. De är utrustade med en stark tro på sig själva och har därför en mental stabilitet vilket med rätt uppfostran gör dem trygga och vänliga. Det är av stor vikt att uppfödarna är medvetna om vikten av att välja sina valpköpare med omsorg då rasens säregna egenskaper gör att den inte lämpar sig för alla.

Beteende- och personlighetsbeskrivning hund, BPH är en beskrivning vars syfte är att bidra till ökad kunskap om hundars mentalitet. Den vänder sig såväl till hundägare som vill lära sig mer om den egna hundens läggning som till special- och rasklubbar och uppfödare som vill få en bild av mentaliteten hos hundar som ingår i avelsarbetet. Därutöver kan BPH ge värdefull information om olika rasers beteenden till den som går i hundköpartankar. SvBtk anser att BPH är att föredra för att utvärdera rasens mentalitet.

Nulägesbeskrivning

Mellan åren 2015 och 2019 genomfördes totalt 21 BPH. 10 hanar och 11 tikar testades (under perioden innan var antalet 8 st). Födelsetalet uppgick till totalt 224 hundar, vilket betyder att ca 10% av de hundar som föddes under perioden har känd mental status.

Egenskaperna ligger precis samma som vid tidigare mätning. I rasstandarden står följande: "Muskulös, okuvad gladiator, full av stolthet, självsäkerhet och kontaktsökande", vilket ovanstående spindeldiagram för bullterrier klart visar att vi har idag. Diagrammet visar en social, orädd, lekfull och nyfiken hund, som inte är aggressiv.

Vårt mål har tidigare varit att få fler hundar att genomföra BPH, vilket vi lyckats med, vi har ökat antalet beskrivningar med 62% om än från mycket låga nivåer då BPH var nytt inom förra genomförandeperioden. Då antalet bullterrier minskar är det inte rimligt att tro att antalet beskrivningar ska öka, däremot har vi satt ett nytt mål som är att 12 % av antalet bullterrier ska ha genomfört BPH.

Mål

- Att bibehålla rasens stabila och godmodiga mentalitet.
- Att öka kunskapen om hundars mentalitet hos uppfödare och medlemmar.
- Att 12% av antalet registrerade bullterrier söver en femårsperiod ka ha genomfört BPH.

Strategier

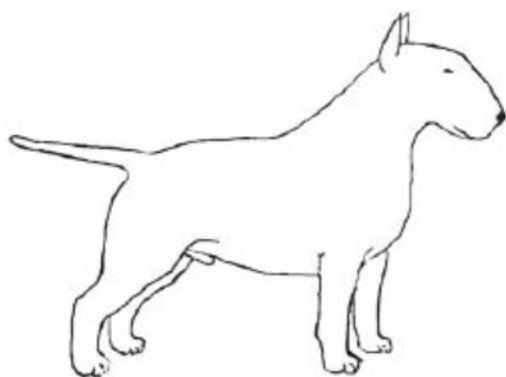
- Rasklubben ska informera om klubbar som anordnar BPH alternativt anordna BPH själv (när Coronasituationen så tillåter)

- Informera uppfödare och hundägare om BPH genom SvBtks kanaler: hemsida, facebook och klubbens tidning.

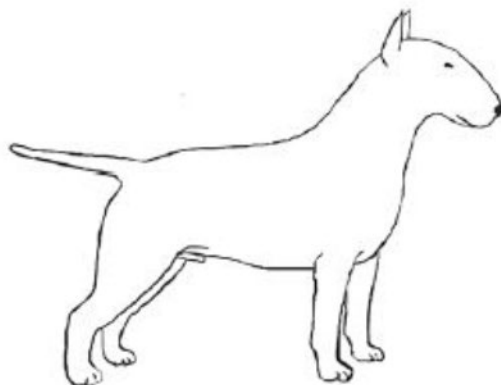
Exteriör

Bullterriern är fulla av eld och mod, de skall vara kraftigt byggda, muskulösa, symmetriska och rörliga samt ha ett intresserat, bestämt och intensivt uttryck. De ska ge intryck av att ha maximal substans för sin storlek, parat med kvalitet och tydlig könsprägel. Varken vikt eller storleksgränser finns angivna för bullterriern.

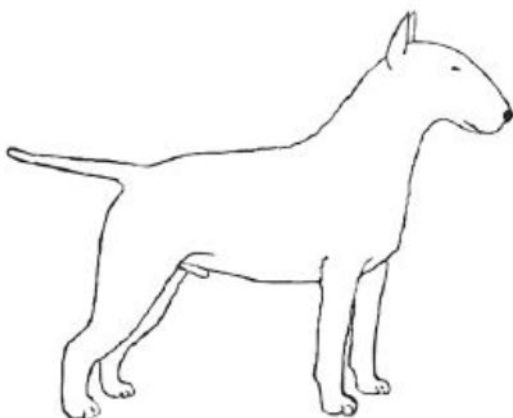
Rasen existerar i fyra olika typer, som alla är godkända: bulltyp, terriertyp, middle of the roadtyp samt dalmatinertyp

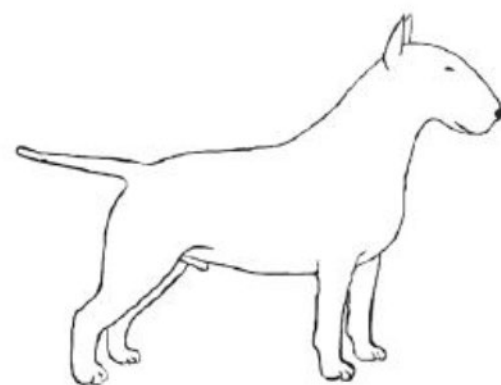
Bulltypen: Mycket substans och benstomme, men denna typ av hund har sällan de smidiga rörelser som eftersöks.

Terriertyp: Lättare i kropp och stomme, mer resning och med ett mer elegant huvud.

Dalmatinertyp: Mer höjd på benen och friare rörelser

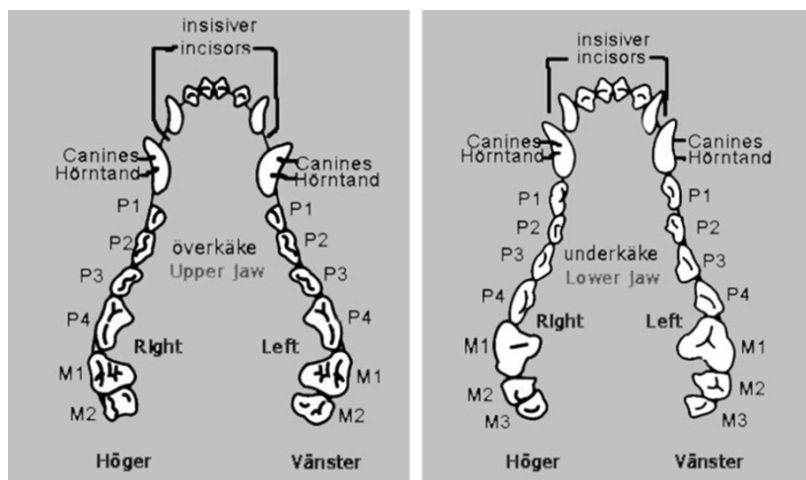

Middle-of-the-road: En kombination av alla tre typerna med utmärkt substans och stomme och lätta, smidiga rörelser.

Rasens exteriör anses vara sund och funktionell. De är snarare kort- än långdistansare vilket beror på deras kompakta, muskulösa kroppsbyggnad. Under

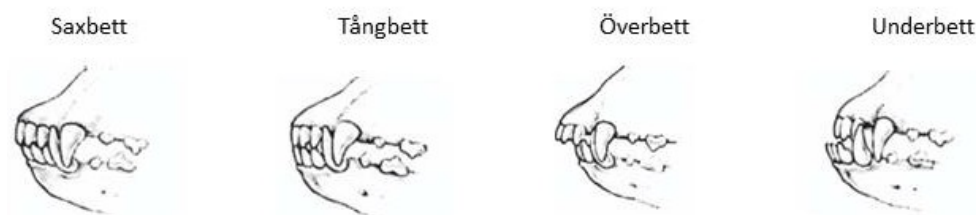
rörelse skall den verka samlad och smidigt täcka mark med fria, lätta steg och med en typiskt självsäker utstrålning. På senare år är det många som visar bullterrier i ett allt för högt tempo. De ska inte rusa runt i ringen utan de ska vinna mark i steget utan att gå allt för fort fram.

På grund av rasens äggformade huvud har man svårigheter att bibehålla ett korrekt bett. Enligt rasstandarden ska bullterriern ha ett regelbundet, perfekt och komplett saxbett med friska, starka, jämna tänder av rejäl storlek. Underkäken ska vara kraftig. SvBtk:s åsikt är att bettfel ska värderas på samma sätt som och ställas i förhållande till andra exteriöra fel, istället för som nu många gånger vara utslagsgivande vid exteriörbedömning. Det är relativt vanligt både med underbett och inverterade canintänder. Även om man naturligtvis eftersträvar jämna tänder i ett komplett och korrekt saxbett, ska man komma ihåg att standarden för bullterrier inte listar bettfel under en fellista. Bettfel som inte skadar hunden ska därför värderas på samma sätt som andra exteriöra fel och alltså inte vara utslagsgivande. En i övrigt utmärkt hund med till exempel ett underbett är således fortfarande en utmärkt hund. SvBtk anser att underbett är ett tämligen harmlöst problem för hunden medan inverterade canintänder som går upp i gomtaket är mer allvarligt då det kan ge smärta och obehag för hunden. Ofta beror inverteradecanintänder på brist på plats i munnen där I3:an i överkäken gör så att underkäkscaninen inte kommer rätt.

Det är svårt att ge avelsrekommendationer angående bett- och tandfel då arvs gången inte är fastlagd och detrör sig om en komplicerad arvs gång. Råden är att ta hänsyn till avelsdjurens bett- och tandstatus innan parning och att varje uppfödare ska vara uppmärksam på den problematik eller de exteriöra bristersom finns i linjerna.

Exempel på bettformer

SRD

Rasen finns upptagen i Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar (SRD) gällande inverterade hörntänder, hud och tillagt 2014 även ögonens placering och storlek. Enligt rasstandarden finns inga exteriöra diskvalificerande fel.

Exakt formulering från SRD: *I rasen förekommer riskområden som: 1. Käkar och tänder: Trång underkäke med hörntänder som går upp i gomtaket. 2. Hud: Irriterad hud, tunn och glanslös päls. 3. Ögon: Alltför små ögonöppningar. Den unika huvudtypen förklarar tendensen till felaktigt bett. Särskild uppmärksamhet ska framför allt ägnas åt att huvudets korrekta typ är kombinerad med en kraftig underkäke.*

Kommentar

Bett - Inverterade hörntänder innefattas i de anatomiska defekter som väsentligt påverkar hundens hälsa och innebär enligt gällande reglemente disqualified med rapportering. Detta finns reglerat i "SKKs Allmänna regler för utställning, prov tävling och beskrivning", punkt 6. Då dessa regler omfattar samtliga raser kommer därför SvBtk verka för att denna punkt stryks ur SRD.

Hud - Hud vill vi ha kvar på SRD-listan då senaste statistiken från Agria visar att den tredje vanligaste orsak till veterinärbesök för bullterrier är hudproblem. Bullterriern har dubbelt så stor risk som hundar i stort att drabbas av hudproblem. Dock har hudproblem gått från nr. 1 till nr 3 på 15 år och vår upplevelse är att de allvarigare hudproblemen med till exempel demodex inte alls är lika vanliga som tidigare. Vi vill därmed ha kvar denna SRD-punkt.

Ögon - SvBtk upplever inte att rasen har några problem med ögonens storlek eller placering, detta baserar vi på SRD- dokumentationen, exteriörbeskrivningar, utställningskritiker och Agriastatistik. SvBtk kommer därför att verka för att denna SRD-punkt stryks framöver.

De förtjänster som ofta framhålls vid exteriörbedömning är:

- Bra helhetsintryck
- Bra uttryck
- Bra rörelser
- Bra vinklar
- Rastypiskt temperament

De brister som ofta framkommer är:

- Tunn benstomme
- Bettfel (snedställda canintänder/underbett)
- Stora och runda ögon
- Stora öron och/eller öron som sitter brett i sär
- Inte tillräckligt utfyllt huvud
- Trånga rörelser

Mål

- Att öka uppfödarnas kunskap inom det exteriöra området och upplysa valpägare och uppfödare om det stora arbetet och ansvaret det innebär att förvalta en ras

Strategier

- Fortsätta bjuda in rasspecialister/uppfödare på vår årliga Open Show
- Informera om och delta i SKKs utbildningar inom anatomi & genetik
- Utbilda uppfödare inom anatomi och genetik samt informera om rasens nulägesstatus via uppfödarmöten.
- Uppmana medlemmar att delta på utställningar och exteriörbeskrivningar
- Verka för att stryka SRD-punkterna kring bett och ögon

Summering

Resultaten av exteriörbeskrivningar, SRD, BPH och hälsoundersökningar pekar på att uppfödarna i första hand bör rikta sin uppmärksamhet på hälsan hos avelsdjuren då de exteriöra bristerna inte är ett problem.

Statistiken från Agria visar glädjande nog att bullterrierns hälsotillstånd har blivit bättre det senaste decenniet vilket tyder på att uppfödarna tar hälsofrågorna på allvar.

Förankringsprocess

I samråd med SvTeks AK har förankringsprocessen gått till enligt nedan:

2021.02.25	RAS skickas ut för input till samtliga uppfödare anslutna till SvBtk
2021.02.28	RAS går igenom och diskuteras på uppfödarmötet (uppdaterad version)
2021.03.04	Uppdaterat RAS utifrån input från uppfödarmötet skickas till styrelsen för godkännande
2021.xx.xx	RAS ska senast skickas till SvTek för godkännande

RAS har reviderats av Astrid Odell, Ann-Sofie Ramstad, Nicolette O'Toole och Sofia Brännström i SvBtk Avelskommitté.

Källhänvisningar

Bullterriern i våra hjärtan, SvBtk 25 år, Svenska Bullterrierklubben, Tommarp 2001. SKK/Avelsdata

Svenska Bullterrierklubbens RAS, 2019

Försäkringsbolagen Agria, Folksam, If och Sveland

Pity Me och James Hinks Master Craftsman, Kevin Kane 1999, 2001 Domarkritiker från Open Show

Resultat från hälsoenkät

Resultat från hälsotester

Kardiologiprofessor Clarence Kvart, SLU

SRD statistic och kommentarer 2012-2014, 2015-2019

Utlåtande från revideringen av RAS (2016)

Försäkringsstatistik från Agria och Sveland

Stort tack för ett bra samarbete till SvTeks AK

Bildförteckning:

American Kennel Gazette, 1948, omslagssida

The Dog World Annual, 1940, omslagssida

Ruth och Olle Hägglund/Jörgen Lundquist, foto

Svenska Bullterrierklubbens hälsoenkät

SKK/Avelsdata, diagram

Alice van Kempen, omslag och sista bilden

Bilaga 1

Utlåtande över RAS för Bull- och Miniaturbullterrier

Undertecknad har på SKK/AKs uppdrag granskat Svenska Terrierklubbens och Svenska Bullterrierklubbens avelsstrategi för Bullterrier och Miniaturbullterrier.

Dokumenterna är mycket genomarbetade med tydligt uppsatta strategier och mål. Prioriteringarna ter sig riktiga och presenteras på ett föredömligt sätt.

Förankringen ter sig korrekt genomförd.

Inför kommande revideringar kan följande kommentarer beaktas:

En kommentar om DNA-testet som används för screening av anlag för linsluxation (PLL) kunde vara på sin plats eftersom det har visats i en studie (Gould et al. 2011; Veterinary Ophthalmology, 6, 378-384) att miniaturbullterriers heterozygota för riskvarianten av ADAMTS17 hade en låg men dock ökad risk för att utveckla sjukdomen PLL.

Lycka till med det fortsatta avelsarbetet!

Maija Eloranta

2016-02-17 Uppsala